

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Obec Mokrý Háj

september 2007

Tento projekt bol realizovaný s finančnou podporou EÚ
z Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom
Operačného programu Základná infraštruktúra

1. ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je základný programový a výkonný dokument, poslaním ktorého je navrhnuť, resp. obnoviť systematickú a funkčnú trvalú rozvojovú stratégiu zameranú na realizáciu sociálneho a ekonomického rozvoja obce pri využití vnútorných finančných zdrojov a podporných pred vstupových prostriedkov EÚ.

Keďže prvý program hospodárskeho a sociálneho rozvoja bol vypracovaný v roku 2004 Komisiou regionálneho rozvoja pri obecnom zastupiteľstve v spolupráci s Obecným úradom v Mokrom Háji a pracovnou skupinou miestnych občanov, tento dokument bude oživením, doplnením plánovaných rozvojových aktivít a aktualizáciou v prospech ďalšieho rozvoja.

Legislatívne parametre

Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, vo svojom článku 1 § 2 definuje prechod pôsobností na obce. Na úseku regionálneho rozvoja prechádzajú pôsobnosti :

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja*
- vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja*
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí*

Na zákon č. 416 nadväzuje zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ustanovuje základnú štruktúru programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Ten pozostáva z analýzy hospodárskeho a sociálneho prostredia obce, ustanovenia základných smerov jej rozvoja v podobe priorít a projektových zámerov a návrhu finančného a administratívneho zabezpečenia plnenia programu.

Vypracovaním programu rozvoja si obec plní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Tento princíp hovorí, že programovanie je základnou podmienkou podpory zo zdrojov Európskej únie.

Obec vďaka plánovaniu dokáže zhodnotiť, aké sú jej finančné možnosti z hľadiska spolufinancovania rozvojových projektov.

Významnou vlastnosťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja má byť živosť tohto dokumentu. Živosť dokumentu znamená, že súčasné poznanie a rozvojové potreby nie sú poznaním a potrebami konečnými, a že v budúcnosti sa toto poznanie a potreby môžu a budú meniť. Preto by program mal zabezpečiť, aby v ňom aj budúce myšlienky a projekty našli svoje uplatnenie. Zároveň je však dôležité, aby obec zmenami v programe nezľavovala z najdôležitejších rozvojových princípov a hodnôt. To znamená, že obec by si dlhodobo mala udržiavať svoju víziu a strategické ciele a mala mať záujem o realizáciu takých záverov, ktoré túto víziu a ciele podporujú.

2. HISTÓRIA

Mokry Háj je nevelká rázovitá obec pri meste Skalica. Založili ju chorvátski utečenci, ktorí utiekli z vlasti pred Turkami a pomerne rýchlo sa prispôbili slovenskému prostrediu. O niekoľko desaťročí po ich príchode už z nich boli Slováci. Utečencov prijalo mesto Skalica a vymedzilo im chotár, ktorý bol rozsiahly, nedostatočne využitý, bolo v ňom dosť puste a neobrábanej pôdy, pokrytej naviatym pieskom a neužitočnými kríkmi, z ktorej mesto nemalo nijaký osoh. Vedenie mesta teda rozhodlo, že dovolí týmto utečencom usadiť sa na tejto pôde a založiť tak novú poddanskú dedinu. Obyvatelia sa tak stali poddanými mesta Skalice, ktorej odvádzali stanovený podiel z výsledkov svojej práce. Obec mala spočiatku viacero mien, kým neprevládlo jedno pomenovanie. Menovali ju Šenkvice, Mokrá Ves, Horvátfalu a od roku 1608 začalo prevládať pomenovanie Mokry Háj. Pracovitosť a statočnosť boli ich cennou hrivnou, takže aj pri poddanských povinnostiach a rôznych živelných a vojnových pohromách postupne si zveľadili svoju obec a ich hmotná situácia sa zlepšila. Napokon sa stal Mokry Háj slobodnou obcou s vlastnou samosprávou a vedel si zachovať slovenský ráz. Pracovných príležitostí bolo v obci aj za prvej republiky málo. Ľudia sa poväčšine venovali tak ako predtým roľníckym prácam a remeslám. V novom štáte Čechov a Slovákov sa rozvinul v dedine bohatší kultúrny i hospodársky život. Život v dnešnom Mokrom Háji zaznamenal nebývalý rast vo všetkých svojich zložkách. V obci sa vybudoval kultúrny dom, materská škola, domov dôchodcov, vodovod, plynofikácia, prvá etapa kanalizácie. Nové pracovné príležitosti

mimo obce sa odrážajú nielen vo zvýšenej životnej úrovni obyvateľstva, ale aj v upravenosti obce, v jej investičných úlohách zameraných na povznesenie obce.

Významné roky:

1569	<i>založenie obce Mokry Háj</i>
1583	<i>vlastný obecný sviatok - „hody“</i>
1587	<i>podanie sťažnosti, ktorú Skalčania považovali za vzburu</i>
1595	<i>mesto Skalica dovolilo vykľčovať ďalší pozemok</i>
1600	<i>pridelenie pozemkov na vykľčovanie v Kopečnej Chrašti</i>
1608	<i>prevláda pomenovanie obce Mokry Háj</i>
1618	<i>vystavenie listiny o reči, aká bola vtedy v Skalici bežná</i>
1670	<i>uväznení členovia Mokro-hájskeho úradu</i>
1695	<i>Mokry Háj podáva prosbu skalickému magistrátu a sú jej odpustené poplatky</i>
1705	<i>Nitrianska stolica poskytla Mokrému Háju úľavu od vojenských povinností</i>
1822	<i>starý kostol, ktorý stál v cintoríne sa rozširoval</i>
1852	<i>postavený nový kostol v obci</i>
1925	<i>Obecné zastupiteľstvo zriadilo verejnú knižnicu</i>
1928	<i>vznikol Dobrovoľný hasičský zbor so štrnástimi členmi</i>
1940	<i>prestavba obecnej cesty</i>
1944	<i>rekonštrukcia bočnej ulice, ktorá bola v dezolátnom stave</i>
1945	<i>oslobodenie Mokrého Hája 10.4.</i>
1947	<i>elektrifikácia obce</i>
1948	<i>zriadená verejná telefónna hovorná s pripojom na Skalicu</i>
1949	<i>slávnostne otvorená autobusová linka do Skalice</i>
1950	<i>osamostatnenie Miestneho národného výboru v Mokrom Háji</i>
1952	<i>založenie Telovýchovnej Jednoty Sokol Mokry Háj</i>
1956	<i>nová hasičská zbrojnica</i>
1959	<i>prvý poštový úrad</i>
1969	<i>postavenie kultúrneho domu</i>
1973	<i>prístavba základnej školy</i>
1978	<i>postavená materská škola</i>
1983	<i>vybudovanie domova dôchodcov</i>
1993	<i>postavenie domu smútku</i>
1997	<i>vybudovaný celo-obecný vodovod</i>

1998	<i>plynofikácia obce</i>
2000	<i>zahájená výstavba novej ulice na Grmaniskách</i>
2002	<i>začiatok výstavby kanalizácie obce</i>

3. SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE

3.1. POLOHA A PRÍRODNÉ DANOSTI

Obec Mokry Háj leží v severozápadnej časti Záhorskej nížiny v tesnej blízkosti hraníc s Českou republikou. Presná zemepisná poloha je 17° 16'28'' východnej zemepisnej dĺžky, 48° 49'30'' severnej zemepisnej šírky. Stred obce sa rozkladá v nadmorskej výške 264 metrov, pričom na území obce boli namerané výšky od 250 metrov do 350 metrov. Z hľadiska geomorfologického sa Záhorská nížina člení na rovinatú Borskú nížinu a mierne zvlnenú Chvojnickú pahorkatinu. Prírodnú hranicu medzi nimi tvorí rieka Myjava, ktorá sa po 79 kilometroch svojho toku vlieva do Moravy. Kataster obce sa nachádza severne od rieky Myjavy a východne od rieky Moravy, preto má vlastne hraničnú polohu medzi týmito dvoma celkami.

Územie sa vyznačuje na severnej strane malým a na južnej a východnej strane veľkým sklonom a svahovito sa končí v Mokrohájskom potoku, ktorý preteká stredom obce. Zo severu sa doň vlieva Starohorský potok. Hustota ročného úhrnu zrážok na území sa pohybuje od 600 do 650 milimetrov. Pôdne pomery na tomto relatívne malom území možno opísať slovom pestré. Na východnej časti územia sa nachádza hnedozem, severnej je naplavená čierna zem, ktorá spĺňa kritériá veľmi úrodných pôd. Na južnej časti územia je hnedozem a kamenné sloje, kde sa v minulosti ťažil kameň. Západnú časť tvorí pieskovec a na naviatych pieskoch vznikli menej úrodné mačínové pôdy.

Poľnohospodárska pôda je strednej úrodnosti, výmera katastrálneho územia Mokry Háj je 687 ha. Z toho poľnohospodárska pôda predstavuje výmeru 629 ha. Nepoľnohospodárska pôda predstavuje 58 ha. Na poľnohospodárskej pôde hospodária:

- ROD Skalica 440 ha
- Agro – Kustra 50 ha
- SHR – Snopek 40 ha

Ostatná pôda je obrábaná jej vlastníkmi.

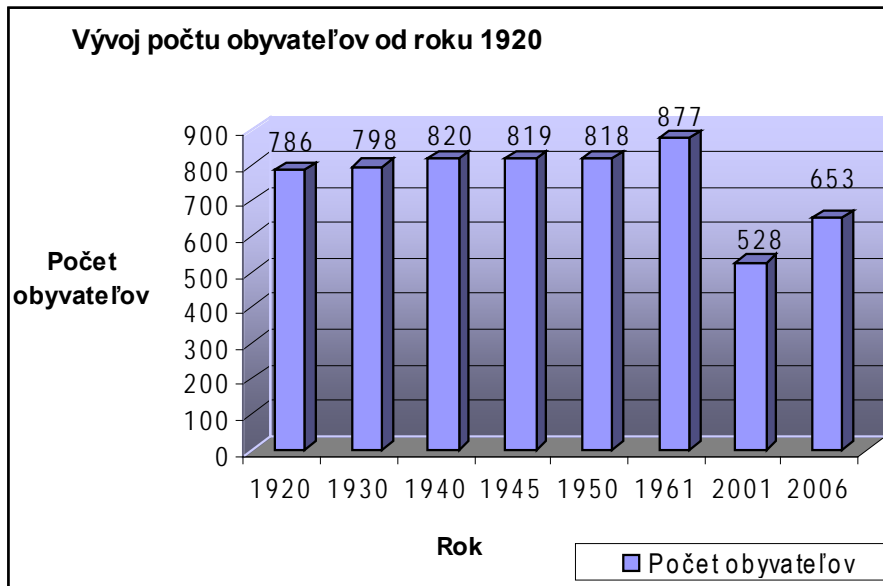
3.2. ĽUDSKÉ ZDROJE

3.2.1 Počet obyvateľov

Územie zaznamenáva v posledných rokoch mierne rastúci počet obyvateľstva. V obci k 31.12.2006 bolo evidovaných 653 obyvateľov, z toho 332 mužov a 321 žien, čo v percentuálnom vyjadrení tvorí 49% podiel žien a 51% podiel mužov.

Vývoj počtu obyvateľov od roku 1920 po rok 2006 zobrazuje nasledujúci graf.

Graf č.1: Vývoj počtu obyvateľov

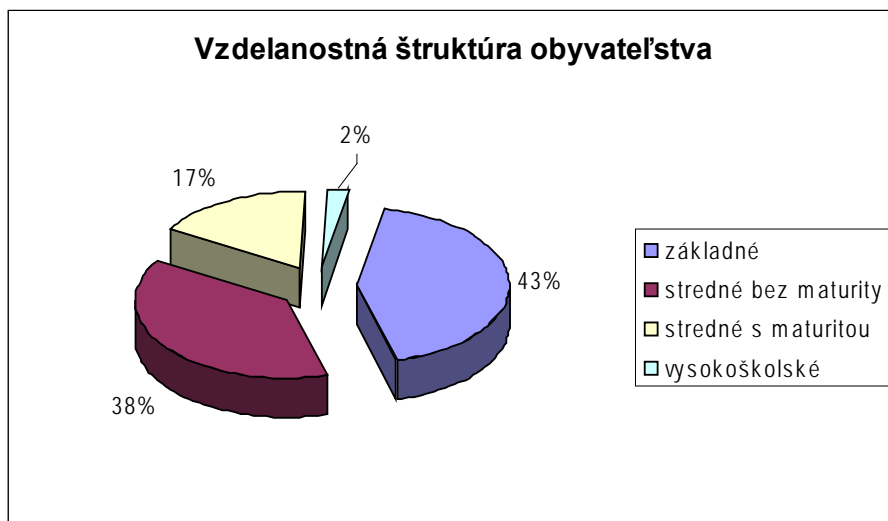

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB, 2001, údaje poskytnuté OÚ Mokry Háj

3.2.2 Vzdelanostná štruktúra

V obci žije najviac obyvateľstva so základným vzdelaním, konkrétne 43%, ďalej s rôznymi formami stredoškolského vzdelania bez maturity, a to učňovské a stredné odborné vzdelanie bez maturity 38%. 17% obyvateľov má ukončenú strednú školu s maturitou a 2% má ukončené vysokoškolské vzdelanie.

Graf č.2 : Vzdelanostná štruktúra

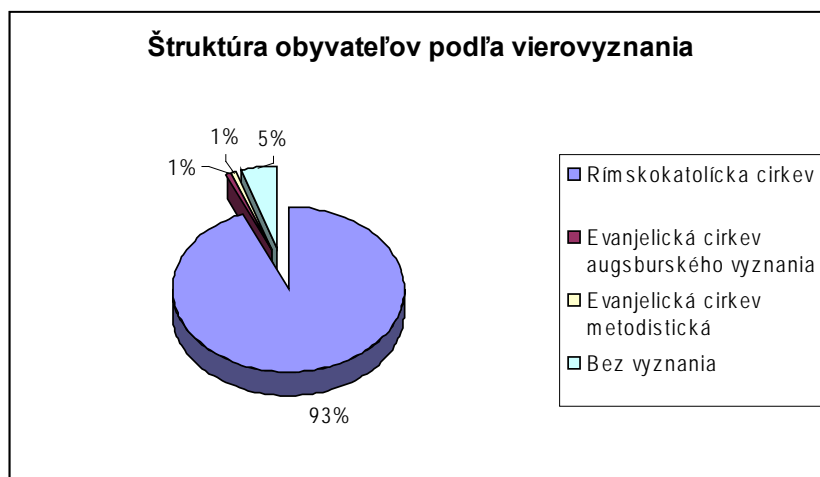

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB, 2001

3.2.3 Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Pri sčítaní obyvateľstva sa hlásil najvyšší počet obyvateľov k rímskokatolíckej cirkvi, a to 93%, k evanjelickej cirkvi sa hlásilo 1% obyvateľov, 1% tvoria obyvatelia s evanjelickým metodistickým vyznaním a bez vyznania je 5% obyvateľstva. Štruktúru ukazuje aj nasledujúci graf.

Graf č.3: Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB, 2001

3.2.4 Obyvateľstvo podľa národnosti

V obci Mokry Háj žije 97% občanov, ktorí sa pri sčítaní hlásili k slovenskej národnosti, 2% tvorí česká národnosť a 1% maďarská národnosť. Vysoký podiel

slovenskej národnosti je daný predovšetkým polohou obce, čiže veľkou vzdialenosťou od pohraničných oblastí.

Graf č.4: Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB, 2001

3.2.5 Aktivita obyvateľstva

V obci je podľa posledných sčítaní v roku 2004 v predproduktívnom veku cca 95 obyvateľov, v produktívnom veku je v obci cca 153 žien a 206 mužov a v poproduktívnom veku žije v obci cca 169 obyvateľov.

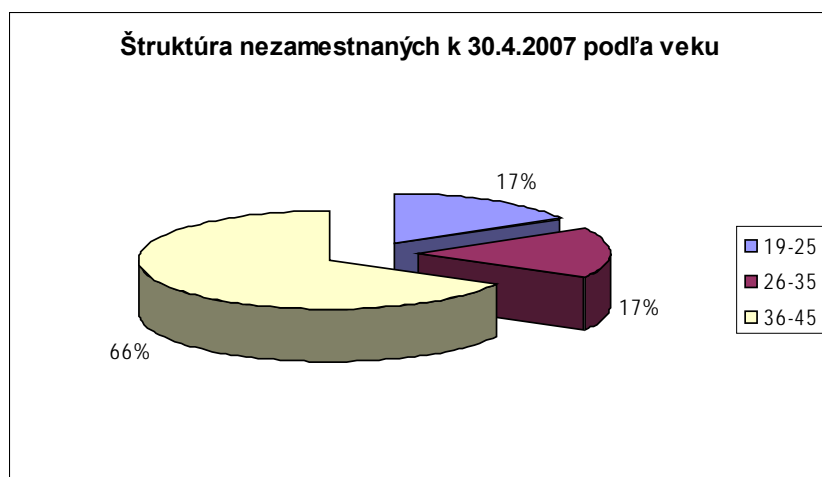
Pretrváva koncentrácia pracovných príležitostí do niekoľkých podnikov (INA, Grafobal). Viac ako 80 % obyvateľov odchádza za prácou do okolitých miest a obcí.

3.3 EKONOMIKA

3.3.1 Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov, keďže jej sprievodnými javmi sú sociálna a ekonomická ohrozenosť. Nezamestnaných v obci Mokrý Háj bolo evidovaných k 30.4.2007 12. Podiel nezamestnaných na celkovej počte obyvateľov je 1,84 %. Dlhodobou nezamestnaná (nad 12 mesiacov) je iba jedna osoba v obci.

Graf č.5: Štruktúra nezamestnaných

Zdroj: Údaje poskytnuté OÚ v Mokrom Háji

3.3.2 Odvetvia výroby a služby

- *Aproxima, s.r.o. – pohostinstvo*
- *VINÁRSTVO LAMPART s.r.o. – výroba a predaj hroznového a ovocného vína a šumivých hroznových a ovocných vín*
- *ROD Mokvý Háj – živočíšna výroba, rastlinná výroba, pestovanie viniča*
- *Maloobchod, veľkoobchod, výroba pleteného ošatenia, podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom - Ružena Tomíková METAL – živnostník*
- *Výroba dekoratívnych výrobkov z dreva a bytových doplnkov z dreva, zámočníctvo, klampiarstvo, sprostredkovanie obchodu s drogistickým a priemyselným tovarom Anton Samson – živnostník*
- *Výroba tovaru z papiera a lepenky, maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovateľská činnosť, dodávka a výdaj jedál, ubytovacie služby, PhDr. Peter Brezina - KOHI PAP – živnostník*
- *Výroba a predaj bytových doplnkov z dreva, predaj poľnohospodárskych produktov, viazanie a aranžovanie kvetov, kytíc, vencov, Anna Schillerová – živnostník*
- *Maloobchod s potravinami, ovocím, zeleninou a tabakovými výrobkami, maloobchod s kozmetickým a hygienickým tovarom Hana Nejeschlebová TEMPO- živnostník*
- *Maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovateľská činnosť, výroba pracovných odevov, krajčírstvo, vyhotovenie a polohovanie odevných strihov pomocou*

*výpočtovej techniky, grafické a kresličské práce pomocou výpočtovej techniky,
Romana Zavadilová – živnostník*

V rámci služieb v obci chýba jednoduché a lacné ubytovanie a taktiež ubytovanie pre náročnejších klientov v zmysle vyššieho štandardu. Chýbajú tiež služby ako kaderníctvo, holičstvo, oprava obuvi, praktický lekár pre deti a dorast i pre dospelých.

3.4. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

3.4.1 Samospráva

Samospráva je podľa Štatútu obce Mokry Háj vykonávaná orgánmi obce, hlasovaním obyvateľov obce a verejným zhromaždením obyvateľov obce.

Orgány obce:

- obecné zastupiteľstvo*
- starosta obce*

Obecné zastupiteľstvo v Mokrom Háji zriaďuje:

- komisie obecného zastupiteľstva*
- obecného kontrolóra*

3.4.2 Administratíva

- Obecný úrad Mokry Háj – je umiestnený v strede obce a má dobré podmienky na realizáciu verejnej správy*
- Pošta – vyhovuje súčasným podmienkam*

3.4.3 Kultúrne zariadenia a pamiatky

V obci sa nachádza polyfunkčný objekt, v ktorom je kultúrny dom, ktorý má kapacitu 150 ľudí, momentálne je v rekonštrukcii. Akcie v ňom prebiehajú. Najčastejšie sa využíva pri príležitosti svadieb, karov, príležitostne pre kultúrne podujatia organizované v obci.

V polyfunkčnom objekte je taktiež umiestnená aj obecná knižnica. V tomto období neposkytuje služby verejnosti z dôvodu rekonštrukcie.

Z pôvodného kostolíka postaveného v cintoríne okolo roku 1595 sa zachovala socha Panny Márie Sedembolestnej. Táto socha je chránená Štátnym archívom. Začiatkom štyridsiatych rokov 19. storočia sa rozhodli Mokrohájčania postaviť nový kostol, väčší a účelnejší v strede dediny. Vysvätený bol v roku 1852. Starý kostol bol v šesťdesiatych rokoch 19. stor. zborený. Kostol je postavený v klasicistickom slohu.

U sv. Marka je územie, ktoré sa nachádza oproti Roľnícko-obchodnému družstvu, smerom na susednú obec Radošovce. Povešť hovorí, že tu sa strhla bitka medzi tureckými vojskami a Slovákmi. Padnutých Turkov, ktorých malo byť 14, na mieste bitky pochovali. Na toto miesto sa dal zhotoviť stĺp s obrazom sv. Marka a okolo stĺpa sa vysadili agáty, a táto časť územia sa neobrábala.

Kaplnka pod „Novosádkami“. Táto „Božia Muka“ má okolo 250 rokov. V dedine bola raz jedna dievčina, ktorá oslepla. Liečila sa, ale nič nepomáhalo. Jedna žena jej poradila, aby chodila k studničke za dedinou, a aby touto vodou si omývala oči a pila ju. Dievčina každý deň chodila k tejto studničke a vždy sa tu aj pomodlila. Za pár mesiacov opäť videla. A tak jej stará miestna zemianka dala pri studničke postaviť túto kaplnku a zasadila tu tiež lipu, ktorá tam je tiež. Kaplnka sa odvtedy nazýva „očanská“. Odvtedy sa ku kaplnke robili procesie. Naposledy bola opravovaná v roku 1990.

Kríž u kostola je vysoký 2,5 m, je kamenný. Na vrchole je Kristus, pod ktorým je v jaskynke 60 cm socha Panny Márie Lurdskej. Tento kríž „ku cti a chvále svätej“ postaviť dala M. Školníkovičová roku 1891. Opravovaná bola v roku 1994.

Zlato na Tureckom stole - vraj je tam niekde zakopané zlato. Tureckým stolom sa nazýva územie, ktoré je uprostred hôr za Mokrym Hájom. Tureckým stolom preto, lebo v dobe, kedy naše krajiny okupovali turecké vojská, usadili sa na tomto území a postavili si tam svoj tábor. Veliteľ, ktorý viedol toto vojsko, zomrel na následky poranenia, ktoré utrpel v bitke. Vojaci dali ihneď zo zlata, striebra, medi urobiť 3 truhly. Najmenšia bola zo zlata, do ktorej veliteľa uložili, tú dali do striebornej a tie nakoniec do medenej a tak veliteľa pochovali a odišli bez koristi.

Kaplnka sv. Urbana - kaplnka stojí nad cestou pod Novými horami, kde sú vysádzané vinohrady, ktoré sa tu vysádzajú od počiatku. Skôr sa táto lokalita volala dokonca

„Vinné hory“. Kaplnku tu postavili členovia Spolku záhradkárov v roku 1965 na počesť sv. Urbana, patróna vinohradníkov. Vtedajšia doba však bola nepriaznivá k takýmto stavbám a preto mala byť kaplnka zborená. Nakoniec ju zachránili miestni občania. Pravidelne sa ku kaplnke robí 25. mája procesia. Po procesii tu je potom tanečná zábava.

3.4.4 Športové a rekreačné zariadenia

Obec Mokrý Háj sa nachádza vo vinohradníckej oblasti - rozšírené sú vinohradnícke chatky, tiež cyklistické trasy a turistické chodníky.

Sídlný útvar Mokrý Háj a jeho okolie poskytujú dobré možnosti pre vytvorenie zariadení víkendovej rekreácie. V regióne, ktorý charakterizujú viaceré odlišnosti, sa rôzne prejavuje aj individuálna rekreácia z hľadiska jej rozsahu, foriem a lokalizovania. Jej základné formy sú: chatová, chalupárska a záhradkárska.

Z hľadiska prírodného prostredia a teda strategickej polohy obce má obec dobré podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky, taktiež pre rozvoj cezhraničnej spolupráce na báze kultúry a športového rozvoja. Najmä spolupráca s Rakúskom a Českou republikou. Tento rozvoj je podmienený spätosťou obyvateľov s územím, silným pocitom identity. Obyvatelia obce sa zapájajú do malých rozvojových programov.

V obci je vybudovaný športový areál miestnej Telovýchovnej jednoty. V oblasti športovo-telovýchovnej a rekreačnej vybavenosti je možné sídlo charakterizovať ako športovo a telovýchovne vybavené na priemernej úrovni. Zariadenie Telovýchovnej jednoty reprezentuje športový areál, ktorého súčasťou je futbalové ihrisko, ktoré je v dobrom stave. Neposkytuje však podmienky pre väčšiu podporu športových talentov po skončení základnej prípadne strednej školy.

3.4.5 Technická infraštruktúra

Nosným dopravným systémom v súčasnosti i budúcnosti je cestná doprava. Sídlným útvarom prechádza štátna cesta III. triedy č. 051 10 Skalica – Mokrý Háj – Radošovce. Obcou prechádza autobusová doprava a to v smere Skalica – Mokrý Háj, Skalica – Mokrý Háj – Radošovce, Senica, Myjava. Obec má dobrú dopravnú

spojnicu s okresným mestom Skalica a okolitými obcami. Najbližšie vlakové spojenie je vzdialené od obce 6 km.

Dopravný skelet dopĺňajú miestne obslužné komunikácie. Takmer v celom SÚ spĺňajú len základné charakteristiky pre funkčnú triedu C3. Zabezpečuje priamu obsluhu všetkých objektov – rodinných domov i objektov vybavenosti.

Osvetlenie je v dobrom stave. V súčasnosti sa pripravuje výstavba kanalizácie v obci, ktorá v obci absentuje.

Obec je plynofikovaná, dodávku plynu zabezpečuje Slovenský plynárenský priemysel. Verejný vodovod je v dobrom stave, dodávku vody zabezpečuje Bratislavská vodárenská spoločnosť.

V obci je možnosť pripojenia na internet. Podniky a vzdelávacie inštitúcie majú však nedostatok výpočtovej techniky a chýba im pripojenie na internet.

3.4.6 Zdravotná infraštruktúra

Zdravotná infraštruktúra v obci nie je zastúpená. Obyvatelia dochádzajú za všeobecným lekárom a špecialistami do okolitých miest. Občanom to nevyhovuje (najmä obyvateľom v dôchodkovom veku a invalidným dôchodcom), najmä v zimných mesiacoch, kedy je autobusová doprava pomerne nepravidelná.

V obci chýbajú bezbariérové prístupy pre zdravotne postihnutých občanov. Zdravotne postihnutých občanov eviduje obec v rámci domova dôchodcov.

3.4.7 Bývanie

Bytový fond sa v obci nachádza v prevažnej väčšine v rodinných domoch. V súčasnosti je v obci 210 rodinných domov a 2 bytové domy, ktoré predstavujú spolu 10 bytov.

V súčasnosti obec eviduje jedného občana bez domova.

3.4.8 Sociálna infraštruktúra

V obci je na mieste pôvodnej školy budova slúžiaca ako domov dôchodcov. Kapacita je však nedostačujúca. V rámci možností sociálneho bývania absentuje tento druh sociálnej služby.

Pre potreby obyvateľov a tiež turistov a prechádzajúcich by bolo potrebné zriadiť v obci verejné hygienické zariadenie.

3.5 VZDELÁVANIE A KULTÚRA

3.5.1 Školské a výchovné zariadenia

Obec Mokry Háj zabezpečuje deťom iba dochádzku do materskej školy. Budova materskej školy sa nachádza v strede dediny, blízko obecného úradu. Je to jednopodlažný objekt, čiastočne podpivničený. Kapacita je 20 detí. Každoročne je aj táto kapacita naplnená, preto by bolo vhodné ju rozšíriť, aby zvyšok detí nemusel byť umiestňovaný do okolitých obcí. Budova má učebňu, herňu, spálňu, kanceláriu, kuchyňu, sociálne zariadenia, pracovňu, kotolňu, sklady pre administratívne priestory a obslužný personál. Budovu by bolo potrebné teda rozšíriť a zrekonštruovať staré časti, pretože nie je možnosť regulovať kúrenie a množstvo okien sa nedá otvoriť. Spôsobuje to tepelné úniky a tiež narúša zdravie detí.

Materská škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí predškolského veku. Má kvalitný výchovný program. V škôlke je posilnené environmentálne vzdelávanie, nakoľko sa obec nachádza v blízkosti chránenej oblasti Vinterperk (Veterník).

Občania Mokrého Hája nevyslovili požiadavku zriadiť aj základnú školu.

3.5.2 Podujatia

K rôznym akciám sa využívajú aj priestory kultúrneho domu s kapacitou 150 miest. Slúži aj pre rôzne oslavy, jubileá, kary a podobne.

Obec organizuje najmä športové podujatia, priateľské zápasy, tiež majáles a juniáles. V porovnaní s minulosťou obec už nežije športom a kultúrou ako kedysi. Eviduje sa slabšia účasť na kultúrnych podujatiach. Organizuje sa pomerne málo športových a kultúrnych podujatí. Chýba klub pre mladých ľudí. Miestne zvyky a tradície sa posúvajú do úzadia.

3.5.3 Záujmové združenia

V obci pôsobí Únia žien Slovenska a Jednota dôchodcov.

3.6 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V obci je zabezpečený triedený odpad. V katastrálnom území obce sa nachádza skládka komunálneho odpadu pri štátnej ceste Mokry Háj – Radošovce, vo vzdialenosti cca 500 m od vozovky. Situovaná je do prírodného výmoľa, skládka

služila iba pre obce Mokry Háj, Prietržka, Kátov, Vrádište a mesto Skalica. V súčasnosti skládka TKO Mokry Háj slúži na vývoz odpadu takmer všetkým obciam v celom okrese. Obec ročne produkuje cca 320 t odpadu, ostatné obce cca 5400 ton odpadu. Voľná kapacita skládky je 45 700 m³. Prevádzkovateľom skládky je Vepos-Skalica s.r.o..

V okolí obce sa nachádza chránená krajinná oblasť Vinterperk, kde sa nachádzajú chránené druhy rastlín, ktoré sa vyskytujú už len v Tatrách.

Obec disponuje dostatočnými zdrojmi pitnej vody, v katastri obce sa nachádza aj úpravňa vody. Pravidelne sa vykonáva meranie kvality vody. V súčasnosti je relatívne dobrá kvalita. Tá je však ohrozovaná rôznymi znečisťovateľmi. Obec nedisponuje kanalizáciou, preto obecné septiky sa vypúšťajú do okolitých polí. Taktiež dochádza k znečisteniu Mokrohájskeho potoka splaškovými vodami.

Cestná premávka v obci je silná, komunikácie sú preťažené, hlavne nákladnou dopravou. Spôsobuje hluk, prašnosť na cestách a blízkom okolí.

4 ANALÝZA REALIZOVANÝCH OPATRENÍ

Obec Mokry Háj zrealizovala od roku 2002 nasledovné projekty:

- Ministerstvo školstva SR financovalo rekonštrukciu šatní telovýchovnej jednoty v období roku 2002
- Ministerstvo financií SR financovalo rekonštrukciu strechy domova dôchodcov v období roku 2002 – 2003
- Ministerstvo financií SR financovalo rekonštrukciu strechy Obecného úradu v období roku 2003
- Ministerstvo financií SR financovalo nákup ohrievača vody, elektrickej trojrúrovej pece a plynovej stoličky na varenie, digestora a plynového sporáka pre domov dôchodcov v roku 2003
- Ministerstvo financií financovalo nákup automatickej práčky pre domov dôchodcov v roku 2004
- Ministerstvo financií financovalo nákup sušičky, rekonštrukciu kúrenia a rekonštrukciu dverí domova dôchodcov v roku 2005

- IBV Grmaniská – Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR financuje vodovod, kanalizáciu, miestnu komunikáciu. Projekt sa v súčasnosti realizuje.

Všetky uvedené projekty majú pozitívny dopad na zlepšenie životnej úrovne občanov obce, vo veľkej miere ovplyvňujú kvalitu života a taktiež životné prostredie.

5 ANALÝZA SWOT

Úlohou SWOT analýzy je prezentácia výsledkov socio-ekonomickej analýzy obce. Svojím usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti, ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah, ktoré sú potrebné pri formulovaní stratégií a ich implementácie počas celého programovacieho obdobia. Umožňuje pružne realizovať spätné korekcie jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preraďovania do iných kvadrantov, ak si to vyžadujú meniace sa pohľady na budúci vývoj analyzovanej obce. Zatiaľ čo pomenovanie silných a slabých stránok podáva prehľad o vnútornom živote v obci, identifikácia príležitostí a ohrození sa zameriava na uvedomenie si nielen vnútorných, ale aj vonkajších faktorov, ktoré na kvalitu obce vplývajú. SWOT analýza odpovedá na otázky kde sa obec v súčasnosti nachádza a kam smeruje.

Silné stránky	Slabé stránky
<p><u>Strategická poloha obce tvorí podmienky pre:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ekonomicko-hospodársky rozvoj - rozvoj obchodnej siete - rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky - rozvoj cezhraničnej spolupráce - dostačujúcu miestnu dopravu <p><u>Ľudia, identita, zručnosti, aktivity:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitná materská škola - potenciál pre rozvoj cezhraničnej spolupráce - významné osobnosti a ich bohaté dedičstvo - existencia záujmových združení, občianskych združení - spätosť obyvateľov s územím – zapájanie sa do rozvojových 	<p><u>Neviditeľnosť obce:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajú informačné tabule pri hodnotných objektoch - chýbajú smerové tabule - chýba informačné značenie - na hlavnej trase absentujú upútavky na pekné a tiché miesta - informačné centrum obce neplní svoju funkciu - región horného Záhoria, je málo propagovaný - neexistuje monografia obce, ako základná informačná dokumentácia, nedostatok propagácie a informačných materiálov <p><u>Obec už nežije športom a kultúrou ako v minulosti:</u></p>

<p>programov</p> <p><u>Životné prostredie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chránená krajinná oblasť Vintoperk - výskyt chránených rastlinných druhov - dostatočné vodné zdroje - úpravňa vody v katastri obce - dostupnosť voľných plôch pre rozvoj aktivít - pravidelné merania kvality vody, kvalita vody je relatívne dobrá - nie sú prítomné žiadne veľké zdroje znečisťovania životného prostredia <p><u>Občianska infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - materská škôlka na slušnej úrovni - dobre fungujúci miestny rozhlas - úsporné verejné osvetlenie - starostlivosť o starších občanov - prosperujúce poľnohospodárstvo <p><u>Technická infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná telekomunikačná sieť - vybudovaný obecný vodovod - vybudovaný plynovod - čiastočne vybudovaná splašková kanalizácia 	<ul style="list-style-type: none"> - slabšia účasť na kultúrnych podujatiach - chýba zápal pri organizovaní športových a kultúrnych podujatí - chýba klub pre mladých - miestne zvyky a tradície sa posúvajú do úzadia - nie sú podmienky na rozvoj športového talentu žiakov po ukončení ZŠ alebo SŠ - prírodný potenciál sa nevyužíva k športovým aktivitám <p><u>Centrum obce:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - centrum nemá reprezentačný image - nevybudované parkovanie a nevyhovujúce autobusové nástupište <p><u>Ľudský kapitál:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - úbytok odborníkov – odchod do pól rov rastu a zahraničia - chýbajú zručnosti napr. k príprave projektov – žiadosti o vypracovanie projektov - neochota ľudí združovať sa a koordinovať aktivity napr. pri propagácii obce, tvorbe stratégií <p><u>Miestna ekonomika a služby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajú viaceré služby (ubytovanie, opravárenské služby.) - chýbajú atrakcie pre turistov - pretrváva koncentrácia pracovných príležitostí do niekoľkých podnikov <p><u>Životné prostredie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalita tokov ohrozená znečisťovateľmi - vypúšťanie septikov na polia - hlučná, prašná a bezpečnosť ohrozujúca cestná premávka - preťažené komunikácie, hlavne nákladnou dopravou <p><u>Občianska infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostačujúca kapacita
--	--

	<p>zariadenia sociálnej starostlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhoršený stav budovy materskej školy (neregulovateľné kúrenie, neotvárateľné okná) - absencia verejných hygienických zariadení - absencia sociálneho bývania - chýbajúce stavebné obecné pozemky - absencia bezbariérových prístupov pre zdravotne postihnutých občanov - neusporiadané vlastnícke vzťahy v centre obce <p><u>Technická infraštruktúra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chýba dažďová kanalizácia - zlý stav miestnych komunikácií - nedostatok výpočtovej techniky
<p>Príležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<p><u>Zriadenie podporných mechanizmov na štátnej a regionálnej úrovni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora sietí poskytujúcich ekonomické, právne, poradenské a vzdelávacie služby - zlepšenie prístupu mladých a stredných podnikateľov k informačným technológiám a k finančným zdrojom pre podnikanie - vytvorenie ekonomických, legislatívnych a organizačných predpokladov pre rozvoj bytovej a technickej infraštruktúry <p><u>Využívanie nástrojov regionálnej politiky EÚ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívanie podpory štrukturálnych fondov <p><u>Vytváranie partnerstiev v prihraničnom regióne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváranie partnerstiev (podnikatelia, mimovládne organizácie, samospráva, štátna správa) pri riešení problematiky rozvoja obce a jeho spádovej oblasti <p><u>Ľudia, identita, zručnosti, aktivity:</u></p>	<p><u>Vplyvy vstupu do EÚ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - odchod ľudí s vyšším vzdelaním do ekonomicky silnejších oblastí, resp. do iných štátov - rastúca konkurencia na domácom a zahraničnom trhu <p><u>Neprehľadné, chýbajúce a nevhodné koncepcie na úrovni štátu a regiónu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - často meniaci sa legislatíva (daňová, úverová, odvodová) - podmienky nemotivujúce k samo zamestnanosti - nedoriešené kompetencie a na ne viazané financie v regionálnej politike cestovného ruchu - nedostatočná informovanosť podnikateľskej verejnosti o možnostiach získania grantov - pokračovanie v negatívnom demografickom vývoji ako dôsledku chýbajúcich podporných politík <p><u>Chýbajúca spolupráca v regióne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - obec by mala mať väčšiu integrujúcu úlohu <p><u>Neexistencia finančných nástrojov :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - na dobudovanie a obnovu

- kultúrny život, miestneho významu	podujatia	infraštruktúry
		- záchranu, údržbu a obnovu kultúrnych a historických pamiatok
		- chýba klub pre mladých

6 URČENIE KLÚČOVÝCH DISPARÍT A HLAVNÝCH FAKTOROV ROZVOJA

Kľúčové disparity rozvoja obce Mokrá Háj

V **ekonomickej oblasti** pretrváva koncentrácia zamestnanosti do niekoľkých miestnych podnikov. V obci chýba viacero služieb, za ktorými je potrebné dochádzať do okolia. V rámci obce chýbajú finančné prostriedky na dokončenie kompletnej technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu.

V oblasti rozvoja **cestovného ruchu** sa hlavnou disparitou javí „neviditeľnosť obce“. Absentuje propagácia regiónu, informačné centrá, značenie, nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu a ústup tradičných podujatí, športových aktivít, ktoré by mohli výrazne podporiť návštevnosť regiónu.

Technická infraštruktúra – zatiaľ v obci nie je vybudovaná kanalizácia, čo tvorí isté obmedzenia v zvyšovaní životnej úrovne obyvateľov. Kompletná technická infraštruktúra je často významným determinantom investičnej a podnikateľskej činnosti. Nedostatočná technická infraštruktúra tiež prináša negatívne účinky na životné prostredie.

V oblasti **ľudských zdrojov** je kľúčovou disparitou odchod pracovnej sily do rozvojových pól. Nízke percento obyvateľov je zamestnaných priamo v obci. Obec neposkytuje dostatočné množstvo pracovných príležitostí, čo je dané aj miestnymi službami a nedostatočnou podnikateľskou činnosťou.

Životné prostredie je zaťažované najmä hlukom a prašnosťou z miestnej komunikácie. Nepriaznivé pre stav životného prostredia v obci a jej okolí je tiež vypúšťanie septikov na polia.

Kľúčové faktory rozvoja obce Mokrá Háj

V hospodárskej oblasti je hlavným faktorom rozvoja najmä nízka nezamestnanosť. Je aj sociálnym determinantom zdravia obyvateľstva.

Vysoká zamestnanosť v obci predchádza odkázanosti na sociálne dávky, chudobe a následnému odchodu pracovnej sily do iných miest za prácou.

Cestovný ruch: *Obec a jej okolie poskytuje dobré podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky. Existujúci prírodný, kultúrny, ľudský potenciál obce možno efektívne využiť v oblasti rozvoja kultúrnych atraktivít obce. Dôležitým prvkom je propagácia obce a budovanie pozitívneho image.*

Existujúce ľudské zdroje možno efektívne zapojiť do rozvoja terciárnej sféry podporou podnikania (vzdelávanie, kurzy, školenia, pomoc pri vypracovaní projektov, rozširovanie internetovej gramotnosti.)

Technická a sociálna infraštruktúra: *Dobudovaním technickej infraštruktúry, výstavbou nových rodinných domov a udrzaním priaznivého životného prostredia sa obec stane príťažlivou pre mladých ľudí a mladé rodiny, čo bude vplývať na rozširovanie a pozitívne sa to odrazí na demografii obyvateľstva a taktiež pre naštartovanie podnikateľskej aktivity.*

7 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Globálny cieľ

Globálnym cieľom je obec s plnohodnotnou infraštruktúrou, ktorá bude atraktívna pre trvalé osídľovanie, bude poskytovať pracovné príležitosti a možnosti rekreácie.

Špecifické ciele

- I. Vytvoriť podmienky pre uplatnenie na miestnom trhu práce a realizovať aktivity zvyšujúce domácu zamestnanosť*
- II. Upraviť vzhľad a funkčnosť priestranstiev v centrálnej časti obce a ostatných častí*
- III. Posilniť kvalitu života riešeniami v oblasti environmentálnej, bytovej a občianskej vybavenosti*

IV. Zhodnotiť prírodné krásy obce a regiónu Horného Záhoria rozvinutím cestovného ruchu, športu a rekreácie

OPATRENIA a AKTIVITY

Ciel' č.1: Vytvorit' podmienky pre uplatnenie na miestnom trhu práce a realizovat' aktivity zvyšujúce domácu zamestnanosť

Zámer	Nositeľ	Možné zdroje financovania zámeru	Prepojenie na národné programovacie dokumenty	Čas realizácie / Potrebné finančné zdroje	Spolupráca, partnerstvá
Vybudovanie výrobných prevádzok v priemyselnej zóne – ROD a areál na podnikanie (bude zahrnuté v územnom pláne)	Podnikatelia, vlastníci pozemkov, obec	Slovenská záručná a rozvojová banka, Európsky fond regionálneho rozvoja	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Sektorový operačný program priemysel a služby, Priorita 1 Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu, Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb, Opatrenie 1.2 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry	Možno určiť až na základe špecifikácie nositeľov zámerov	PLPF, ROD Skalica, Urbárska spoločnosť Mokry Háj, Obec
Výroba remeselných výrobkov v chránených dielňach	Podnikatelia, Občianske združenia	Fond sociálneho rozvoja, ESF	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Sektorový operačný program Ľudské zdroje, Priorita č.2: Posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce, Opatrenie č. 2.1: Zlepšenie zamestnateľnosti skupín ohrozených sociálnym vylúčením	10 mil.Sk / 1 projekt	Úrady práce a sociálnych vecí a rodiny, Detské domovy, Únia žien, Rómske komunity

Ciel' č. 2: Upraviť vzhľad a funkčnosť priestranstiev v centrálnej časti obce a ostatných častí

Zámer	Nositeľ	Možné zdroje financovania zámeru	Prepojenie na národné programovacie dokumenty	Čas realizácie / Potrebné finančné zdroje	Spolupráca, partnerstvá
Vybudovanie centra obce s podpornými prvkami (fontánka, lavičky, stojany na bicykle, informačné tabule, smetné nádoby)	Obec	Európsky fond regionálneho rozvoja, Úverové zdroje slovenských bánk, Vlastné zdroje obce, Súkromní investori	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Sektorový operačný program priemysel a služby, Priorita 2: Rozvoj cestovného ruchu, Opatrenie 2.1 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu,	2008 – 2012 (8 mil. Sk)	Vlastníci objektov a pozemkov v predmetnej zóne
Vybudovanie parkoviska a autobusového nástupišťa	Obec	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, Vlastné zdroje obce	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Regionálny operačný program, Prioritná os Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov, Opatrenie 5.2 Regenerácia sídiel	2008 – 2010 (4 mil. Sk)	Vlastníci objektov a pozemkov v predmetnej zóne
Vybudovanie vonkajšej tržnice v centre obce	Obec	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, Vlastné zdroje obce	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Regionálny operačný program, Prioritná os Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov, Opatrenie 5.2 Regenerácia sídiel	2008 – 2010 (1 mil. Sk)	Vlastníci objektov a pozemkov v predmetnej zóne

Ciel' č. 3: Posilniť kvalitu života riešeniami v oblasti environmentálnej, bytovej a občianskej vybavenosti

Zámer	Nositeľ	Možné zdroje financovania zámeru	Prepojenie na národné programovacie dokumenty	Čas realizácie / Potrebne finančné zdroje	Spolupráca, partnerstvá
Výstavba malometrážnych bytov a sociálnych bytov	Obec	Rozpočet obce, budúci vlastníci, Štátny fond rozvoja bývania	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Územný plán	2008 - 2013 (10 mil.Sk)	Budúci vlastníci, Bytový podnik, obce
Dostavba rodinných domov, súvisiaca technická infraštruktúra	Obec, Vlastníci pozemkov	Rozpočet obce, Stavebníci, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Regionálny operačný program, Prioritná os Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov, Opatrenie 5.2 Regenerácia sídiel	2005 - 2010 (20 mil.Sk)	Vlastníci pozemkov
Kompletná rekonštrukcia priestorov materskej školy, nová telocvičňa, úprava dvora a vybudovanie nového detského ihriska, solárne panely na budovy	Obec	Európsky fond regionálneho rozvoja, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Regionálny operačný program, Prioritná os 1 Infraštruktúra základného vzdelávania Opatrenie 1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia materských a základných škôl za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu	2008 - 2010 (5 mil.Sk)	Obec
Domov dôchodcov - rozšírenie a modernizácia. Solárne panely na budovu	Obec	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, Rozpočet obce, Verejná zbierka	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Regionálny operačný program, Prioritná os 1 Infraštruktúra základného vzdelávania Opatrenie 2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately za účelom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	2005 - 2010 (20 mil.Sk)	Obec
Rekonštrukcia obecných komunikácií	Obec	Rozpočet obce, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Regionálny operačný program, Prioritná os 5 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov, Opatrenie 5.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obsluhu regiónu	2005 - 2013 (20 mil.Sk)	Obec
Vybudovanie informačných tabúľ a značenia	Obec	Rozpočet obce, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Regionálny operačný program, Prioritná os 6 Infraštruktúra cestovného ruchu Opatrenie 6.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	2008 - 2010 (2 mil.Sk)	Obec

Ciel' č. 4: Zhodnotiť prírodné krásy obce a regiónu horného Záhoria rozvinutím cestovného ruchu, športu a rekreácie

Zámer	Nositeľ	Možné zdroje financovania zámeru	Prepojenie na národné programovacie dokumenty	Čas realizácie / Potrebné finančné zdroje	Spolupráca, partnerstvá
Vytvorenie podmienok pre spoluprácu a spoločnú propagáciu Záhoria	Obec	Rozpočet obce, Združenie prostriedkov obcí, Európsky fond regionálneho rozvoja	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Sektorový operačný program priemysel a služby , Priorita 2: Rozvoj cestovného ruchu,, Opatrenie 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu	Na špecifikáciu je potrebné spresnenie definície "vytvorenia podmienok". Niektoré čiastkové rozhodnutie ponúkajú zábery konkrétnejšie rozpracované nižšie (2007 - 2015)	Regionálne združenie Záhoria, Združenie obcí záhorskej oblasti, Spolok Pomoravia, Obce Záhoria
Vybudovanie športového areálu - futbalové, multifunkčné a detské ihrisko	Obec	Vlastné zdroje podnikateľov, Bankové úvery, Európsky fond regionálneho rozvoja	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Sektorový operačný program priemysel a služby , Priorita 2: Rozvoj cestovného ruchu, Opatrenie 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu	2008 - 2013 (15 mil.Sk)	RZZ, Obec, Dolné Rakúsko
Zlikvidovanie nepovolených skládok odpadov	Obec	Obecný rozpočet, Európsky fond regionálneho rozvoja, Ministerstvo životného prostredia	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Operačný program Životné prostredie, Prioritná os 3 Odpadové hospodárstvo, Opatrenie 3.5 Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov, Interreg III A - Rakúsko-Slovensko, Dotácie z Ministerstva životného prostredia	Nemožno určiť - až na základe špecifikácie nositeľa zámeru (2008 - 2015)	Obec, Dolné Rakúsko, obyvatelia obce, verejná a štátna správa
Vybudovanie 3.kazety skládky TKO	Obec	Obecný rozpočet, Ministerstvo životného prostredia	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Územný plán	(2008 - 2010)	verejná a štátna správa
Vybudovanie veternej elektrárne - 4 veže	Obec	Európsky fond regionálneho rozvoja, obecný rozpočet, cehraničná spolupráca	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Operačný program Životné prostredie, Prioritná os 2 Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie, Opatrenie 2.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien, vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie, Operačný program znalostná ekonomika, Prioritná os 1 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb prostredníctvom inovácií, Opatrenie 1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike, Interreg IIIA Slovensko - Rakúsko, Interreg IIIA Slovensko - Česko	1 mld. Sk	verejná a štátna správa, Dolné Rakúsko, Česká republika, investor, podnikatelia, pridružené obce a mestá
Vybudovanie amfiteátra a súvisiacich zariadení (infraštruktúra, sociálne zariadenia)	Obec	Európsky fond regionálneho rozvoja, obecný rozpočet, cehraničná spolupráca	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Sektorový operačný program priemysel a služby , Priorita 2: Rozvoj cestovného ruchu,, Opatrenie 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu, Interreg IIIA Slovensko - Rakúsko, Interreg IIIA Slovensko - Česko	4 mil. Sk (2008 - 2012)	verejná a štátna správa, Dolné Rakúsko, Česká republika, investor, podnikatelia, pridružené obce a mestá
Vybudovanie cyklotrás - mikroregión Skalicko	Obec	Európsky fond regionálneho rozvoja, obecný rozpočet, cehraničná spolupráca	Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, Sektorový operačný program priemysel a služby , Priorita 2: Rozvoj cestovného ruchu,, Opatrenie 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu, Interreg IIIA Slovensko - Rakúsko, Interreg IIIA Slovensko - Česko	2 mil.- 6 mil.Sk (2008 - 2015)	verejná a štátna správa, Dolné Rakúsko, Česká republika, pridružené obce a mestá

8 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE

8.1 Zabezpečenie realizácie

8.1.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Realizácia cieľov Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mokry Háj si vyžaduje manažérsky prístup. Primárnu úlohu pri ich riadení má manažment obce reprezentovaný starostom obce, obecným zastupiteľstvom a jeho poradnými orgánmi.

Hodnotenie úspešnosti programu by malo byť realizované za účasti obyvateľov obce a subjektov pôsobiacich v miestnom rozvoji.

Implementácia jednotlivých projektov vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí ich budú viesť až do konca. Je možné ju uskutočňovať na úrovni obce alebo za pomoci externistov. Tiež je potrebná existencia koordinačnej skupiny, ktorá bude dohliadať na realizáciu všetkých aktívnych projektov.

Možnosti financovania aktivít

V súlade s rozhodnutím Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007 zo 6. júna 2007 a v súlade so schváleným NSRR bude môcť obec čerpať prostriedky z európskych fondov na základe princípu územnej koncentrácie. Mokry Háj leží mimo záujmového územia inovačných pólův rastu.

Väčšina cieľov, ktoré boli v dokumente stanovené, predstavujú finančne náročné projekty. Je preto dôležité identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Obec má obmedzené finančné zdroje.

Finančné prostriedky na realizáciu projektov môžu pochádzať z troch zdrojov :

- verejné prostriedky (štátny rozpočet a rozpočet obce),
- súkromné prostriedky,
- fondy Európskej únie

Verejné prostriedky

Financovanie z verejných prostriedkov je limitované výškou príjmov. Príjmy obce tvoria predovšetkým podielové dane, miestne dane a poplatky, penále, dotácie, pokuty a dary. Prioritou ich použitia je však základný chod obce. V súvislosti s decentralizáciou sa obmedzila aj možnosť čerpania prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

Súkromné zdroje

Možnosť využiť pre rozvoj obce súkromné zdroje je závislé na rozhodnutí vlastníkov dotknutých území. Z uvedeného vyplýva, že v dlhšom časovom období sa nedá celkom presne určiť, akú časť a do akých aktivít by súkromní vlastníci investovali. Ďalšou možnosťou je forma sponzorstva. Tieto prostriedky sú v plnej miere závislé od dobrej vôle súkromného podnikateľa a predstavujú spravidla len nepatrné percento prostriedkov.

V každom prípade súkromný sektor zohráva v tejto rovine svoju úlohu v regionálnom rozvoji a aj v tomto zmysle je podpora rozvoja podnikania vo všetkých jeho formách jednou z prioritných oblastí.

Pre realizáciu zámerov na úrovni obce a regiónu je nielen praktické, ale regionálna politika to od nás priamo vyžaduje, aby sme sa spájali s partnermi, ktorí majú podobné ciele a zámery ako my, aj keď na ich realizáciu budú používať odlišné prístupy. Ide o tzv. verejno-súkromné partnerstvá, ktoré spájajú ekonomických partnerov (podnikateľské subjekty) a sociálnych partnerov (zástupcovia občianskych, neziskových zoskupení) s verejnou správou. Takéto zoskupenia významnou mierou prispievajú k zvyšovaniu schopnosti obce a regiónu čerpať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Partnerstvá môžu vzniknúť účelovo, pri realizácii spoločného projektu a zaniknúť, keď projekt skončí, alebo majú dlhodobý charakter, keď sa spoja pri napĺňaní cieľov zameraných na rozvoj regiónu, alebo nejakého spoločného záujmu. Partnerstvo môže fungovať ako zoskupenie fyzických či právnických osôb bez právnej subjektivity na základe zmluvy o spolupráci, alebo ako združenie s právnou subjektivitou. Väčšie projekty či zámery niekedy vyžadujú koordináciu viacerých partnerov, či už v rámci spoločnej témy alebo rôznych úrovní spolupráce alebo financovania projektov.

Fondy Európskej únie

V priebehu ďalších rokov bude možné čerpať prostriedky zo štrukturálnych fondov. Prostriedky z troch fondov – z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu a Európskeho fondu sociálneho rozvoja – sa budú poskytovať na dosiahnutie troch prioritných cieľov – cieľa Konvergencia, cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť a cieľa Európska teritoriálna spolupráca.

Na čerpanie podporných nástrojov je potrebné sústavne sa pripravovať, a to najmä:

- *zahnutím projektových zámerov do programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja,*
- *prihlásením projektov do projektového zásobníka,*
- *aktualizovaním územno-plánovacej dokumentácie na úrovni obce a zohľadnením výstupov programu rozvoja obce v tejto dokumentácii,*
- *vysporiadaním vlastníckych vzťahov, získaním listov vlastníctva alebo uzatvorením zmluvy o dlhodobom prenájme,*
- *prípravou stavebnej projektovej dokumentácie až po získanie stavebného povolenia, resp. hodnotenia vplyvov projektu na životné prostredie, ak je toto hodnotenie požadované zo zákona,*
- *prípravou zdrojov na povinné spolufinancovanie projektov.*

8.1.2 Monitorovanie a hodnotenie

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o aktívnych projektoch.

Pravidelné monitorovacie a hodnotiace správy budú obsahovať dosahované výsledky a efekty. Budú vypracovávané na základe žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, ktoré spolu s projektmi vypracujú spracovatelia projektov a obec ich predloží príslušnému orgánu. Štruktúru a periodicitu požadovaných údajov a vyčíslených ukazovateľov stanoví riadiaci orgán alebo sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom.

9 ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mokry Háj je základným programovým dokumentom rozvoja územia obce.

Predstavuje komplexný pohľad na súčasný stav obce, hlavný potenciál rozvoja a bariéry, príležitosti a ohrozenia jej rozvoja.

Definuje ciele, ktoré by obec v nasledujúcich obdobiach chcela dosiahnuť a tiež finančný rámec, ktorý slúži k orientácii aktivít potrebných na ich získanie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mokry Háj bol vypracovaný s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť obce a jej výkonnosť pri rešpektovaní trvalej udržateľnosti vidieka.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je otvorený dokument, ktorý je potrebné naďalej dopĺňať a v prípade zmeny východiskových podmienok aj celkovo aktualizovať. Táto povinnosť vyplýva z legislatívneho rámca stanoveného zákonom č. 503/2001 Z. z o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje "vypracovávať, schvaľovať, riadiť a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu rozvoja obce".

OBSAH

1. Úvod.....	2
2. História.....	3
3. Sociálno – ekonomická analýza obce.....	5
3.1 Poloha a prírodné danosti	5
3.2 Ľudské zdroje	5
3.2.1 Počet obyvateľov.....	5
3.2.2 Vzdelanostná štruktúra	6
3.2.3 Obyvateľstvo podľa vierovyznania	7
3.2.4 Obyvateľstvo podľa národnosti	7
3.2.5 Aktivita obyvateľstva	8
3.3 Ekonomika.....	8
3.3.1 Nezamestnanosť.....	8
3.3.2 Odvetvia výroby a služby.....	8
3.4 Občianska vybavenosť.....	9
3.4.1 Samospráva	9
3.4.2 Administratíva.....	10
3.4.3 Kultúrne zariadenia a pamiatky.....	10
3.4.4 Športové a rekreačné zariadenia	11
3.4.5 Technická infraštruktúra	12
3.4.6 Zdravotná infraštruktúra.....	12
3.4.7 Bývanie.....	13
3.4.8 Sociálna infraštruktúra	13
3.5. Vzdelávanie a kultúra	13
3.5.1 Školské a výchovné zariadenia	13
3.5.2 Podujatia.....	14
3.5.3 Záujmové združenie	14
3.6 Životné prostredie.....	14
4. Analýza realizovaných opatrení	15
5. Analýza SWOT.....	15
6. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.....	18
7. Rozvojová stratégia.....	20
8. Zabezpečenie realizácie.....	25
8.1 Zabezpečenie realizácie	25
8.1.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	25
8.1.2 Monitorovanie a hodnotenie.....	27
9. Záver	28

Zoznam použitej literatúry

1. *Metodická príručka pre vypracovanie „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce“, 2004, MVaRR SR*
2. *Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, 2007, MVaRR SR*

Web stránky

www.strukturalnefondy.sk

www.statistics.sk

www.build.gov.sk

www.sacr.sk

www.education.gov.sk

www.culture.gov.sk

www.envirog.gov.sk

www.obce.info